

VESZPRÉM VÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Évesz évre — — 12 korona. Negyed évre — — 3 korona.
Fél évre — — 6 „ „ Egyes szám — — 24 fillér.
Külségi jegyzők, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyíltér petit sora 40 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Galamb-utca 2. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzések és hirdetések közlése díja 3 korona. (Felülszövegek, adomá-
nyok, közérdektudósítások soraiként 20 fillér. — Telefon 54.

A harcéri helyzet.

Veszprém, 1915. aug. 14.

A lemult hét eseményekben nem volt olyan gazdag mint a mult heti s a helyzet lényegében nem változott. Az oroszok lépésről-lépésre hátrálnak folyton tért hódító csapataink előtt. Az olasz harc-
térén tovább tart a gigászi küzdelem, s a táma-
dások csapataink ellenálhatatlan erején mindenkor
megtörnek. A flottaparancsnokság mai jelentése
egy tengeraltattjárónk elpusztulásáról ad hírt, —
de ugyanekkor egy ellenséges tengeraltattjáró el-
pusztulását és légi járműveink sikeres akciójának
eredményét is jelenti.

Legújabb távirataink a következők:

Budapest, augusztus 13.

Hivatalos jelentés.

Kelet-Galiciában és Vladimir Wolynskij vidé-
kén a helyzet változatlan. A Bugtól nyugatra had-
seregeink folytatták a lépésről-lépésre hátráló el-
lenség üldözését.

A Wieprz alsó folyásától északra előrenyomuló
osztrák-magyar csapatok Radzinig jutottak, szövet-
ségeink Wlodavához közelednek.

Olasz hadszíntér:

A tengermelléki arcvonalon az ellenség teg-
nap és elmúlt éjszaka ismét néhányszor közeledni
akart állásainkhoz, de e kísérleteit már ágyúink
tüze megghusította.

Camonsnál sikerrel bombáztunk egy olasz
táborn. A karintiai határvidéken a helyzet nem vál-
tozott, védők valamennyi állásuk teljes birtokában
maradtak.

A hátráló olaszokat saját tüzsergük lötte.
Az Etsch völgyében páncélvonataink egyike az
ellenséges tábori őrsöket elűzte Serravalle és
Chizzola községekből.

HÖFER.

Tengeri események:

A XII. számú tengeraltattjáró naszádunk északi
Adriában végzett kirkáló utjából nem tért vissza.
Olasz hivatalos jelentés szerint egész személyze-
tével elstílyesztették.

Folyó hó 10-én délbén egy ellenséges tenger-
altattjáró a triesti öbölben aknarobbanás folytán
megsemmisült és a hajószemélyzetéből senkit sem
menthettünk meg. Ugyanezen és a következő na-
pon hydroplánjaink az ellenség által megszállott
Pelagosa-szigetre bombákat dobtak és világító-
házon, Rádióállomáson, egy lakóházon felhalma-
zott készleteken és védőlegénység között több
hatásos találatot értek el. A bombák teliben talál-
tak egy középkaliberű épen tüzsergében levő
ágyút, leszereltek egy géppuskát és elstílyesztettek
egy szerelékhatajt.

A hydroplánok heves lövetésük ellenére,
sértetlenül tértek vissza.

Flottaparancsnokság.

Min. eln. sajtóoszt.

Az ország törvényhatóságai a király előtt. Budapest székesfőváros tör-
vényhatóságtól indult ki az a megható
gondolat, hogy az ország törvény-
hatóságai küldöttség útján keressék fel hó-
dolattal teljes üdvözlétükkel az ősz ural-
kodót, abból az alkalomból, hogy a há-
boru kitörése óta már egy év elmúlt. Ki-
rályunk egészségi állapota nem engedi

meg azt, hogy a felség nagyobb utra kel-
jen s épen ezért történt meg, hogy az or-
szág székesfővárosának törvényhatósága ke-
resí meg az ország törvényhatóságait, hogy
küldöttségeik útján *ezuttal Bécsben* hódol-
janak a felség előtt. A törvényhatóságok
örömmel jáoulnak az ország első törvény-
hatóságának határozatához s értesüléstünk
szerint mozgalom indult meg, amely azt
célozza, hogy a küldöttségek tagjai disz-
magyarban járuljanak a király elé. A fo-
gadás ideje nincs még pontosan megállá-
pitva, de úgy tudjuk, hogy augusztus utolsó
vagy szeptember első napjainak valamelyi-
kén táruhnak ki a Burgajtón Magyarország
valamennyi törvényhatóságának küldött-
sege előtt.

Városi közgyűlés.

— 1915. augusztus 11. —

Nyári rendes közgyűlést szerdán tartotta
Veszprém város képviselőtestülete *Komjáthy László*
dr. polgármester elnöke alatt.

A közgyűlés az újjáalakított nagyteremben
folyt le. A terem hatalmas méretei s az új belső
berendezés igen előnyösen lepte meg a képviselőket,
akik jóleső meglepéssel konstataáltak, hogy a
városház átalakítására megszavazott összegek igen
hasznos és előnyös beruházást képeztek. A tanács
asztalokat helyezett a székek elé, átjavitatta és
tisztított a régi barokk tanács-asztalt, külön,
szeparált helyről gondoskodott a hallgatóság részé-
re: minden intézkedése praktikus, aesthetikus,
közmelegelésre szolgáló volt.

Pont három órakor nyitotta meg az ülést a
polgármester. „Öhajtom, — ugymond — hogy a
magnagyobbodott teremben magnagyobbodott am-
bicióval törekedjünk a város közjavanak előmoz-
dítására.” Elnöki előterjesztéseket terjesztett elő:
Frigyes főherceg a hadseregflottaparancsnokság ré-
széről megköszönte a város közönségének az olasz
hadüzenet alkalmából előterjesztett hódoló és bi-
zalmi üdvözlését. — Köszönetet és elismerést
szavazott a közgyűlés *Zuber György* dr. ezredorvos,
kórházparancsnoknak, aki a jutasi-uti katonai
kórház építési tárgyalásainál a katonai érdekeknek
mindenek fölé való helyezése mellett kellő meg-
értéssel viseltetett a városi érdekek iránt is. —
Bejelentette a polgármester, hogy *Tisztartó Sándor*
a villamostelep üzembérletét megszüntető határo-
zatok ellen beadott fölebbezését — saját állás-
pontjának ugyan fönttartása mellett, de az egy-
hangu közóhaj előtt meghajolva — visszavonta,
s hogy eme elhatározását a tanács elismeréssel
vette tudomásul. A közgyűlés is általános helyes-
léssel fogadta a bejelentést. — Végül bejelentette
a polgármester, hogy a tanács a honvédiaktanyai
megállótól-iparvágányt kíván építeni a villamos-
telephez s hogy az erre vonatkozó kérvényeket
megfelelő helyeken előterjesztette.

Azután a tárgysorozat tárgyalására tértek át.
Horváth Béla dr. főjegyző ismértette a köz-
élelmezés lemult szakára vonatkozó tanácsi jelen-

tést s az új közlelmezési szak ellátására vonat-
kozó javaslatot s ezek részletes indokait. A tanács
javaslata az, hogy a közlelmezést a város ismét
házi kezelésben adja meg; egyezzen meg lehetőleg
helybeli malmokkal az őrlésre vonatkozólag, ha a
megegyezés nem sikerülne, kérelmezze a szükséges
malomvállalatoknak a hadiszolgáltatási törvény
alapján városi üzembe átadását; a közlelmezés
költségeit folyószámlára a jövőben is helyi pénz-
intézeteknél utalványozza, a jövőben azonban e
célra ne csak a Veszprémi és Veszprémmegei
Takarékpénztárt, hanem a Közgazdasági Bankot
is vegye igénybe; — a kereskedők a detail el-
adásnál a maximális árakat 6 % -kal meghaladó
árt számíthassanak, azok a jelentkezők azonban,
akik lisztzükségletüket a városnál legalább negyed-
évenként egyszerre átvesszik, ne a detail, hanem
az en gros maximális áron kapják a lisztet.

A maximális árak en gros forgalomban a
következők: nullás liszt 78 fillér, főző (2-ös) liszt
60 fillér, buza-kenyerliszt 41 50 fillér, rozs-kenyer-
liszt 42 30 fillér; a detail forgalomban pedig,
vagyis azok az árak, amelyért a kereskedők köte-
lesek árulni: nullás liszt 82 fillér, főző (2-ös) liszt
63 fillér, buza-kenyerliszt 44 fillér, rozs-kenyerliszt
45 fillér. Az őrlés a miniszteri rendeletnek meg-
felelően történik, vagyis 15 % nullás-, 25 % főző-
és 38 % kenyérliszt állítatik elő.

A tanácsi javaslatra utalt s az előadó részle-
tesen számszerű adatokkal tért ki azokra a szerte
hangzott s felelőtlen és hozzá nem érő egyének
által portált szóbeszédre, amelyek korább a vá-
rosi lisztellátást igyekeztek diszkreditálni. Az elő-
adó részletes számszerű adatokkal bizonyította,
hogy az a liszt, amit a város forgalomba hozott,
sokkal jobb volt, mint amit az akkori érvényes
őrlési rendelet szerint előállítani kellett volna, mert
a város az őrlési százalékot megjavította. Utalt az
előadó arra, hogy minden logikusan gondolkodó
embernek be kellett látni, hogy amikor a rendelet
a buzának 87 % -ra kiörlését rendelte el, míg a
rendes viszonyok között csak 75—76 % -ra szoktak
kiörltetni a buzát s az ilyen előállított lisztet is
még 70 % erejéig idegen liszt pótló-anyagokkal —
árpával és kukoricával — kellett keverni, a liszt
s az abból készült kenyér lényegesen eltért a ko-
rábbi idők kalács-szerű kenyerétől. Ennek az álla-
potnak azonban nem a rendeletek végrehajtója,
a tanács volt az oka, hanem a háboru, amely ezt
a kényszerhelyzetet teremtetette s a tanácsot azért,
hogy az őrlési százalékot — fegyelmi eljárásnak
téve ki magát — megjavítani igyekezett és jobb
lisztet és jobb kenyeret adott, mint amit a ren-
delet szerint adnia kellett volna, nem gáncs és
leszólás, hanem elismerés illeti. Helyesen utalt az
előadó arra is, hogy ha a város közönsége a
háboru nyomorúságait csak annyiban érezte, hogy
rosszabb kenyeret volt kénytelen enni mint más-
kor, hátál adhat a Gondviselésnek.

A közgyűlés rövid vita után elfogadta a
tanács javaslatát s mivel a minisztérium a vásár-
lási jogot a városnak megadta, a város legköze-
lebb és pedig a megye területén összevásárolja a
szükséges gabonát.

Említtük, hogy *Fischer Miklós* dr. városi
képviselő indítványt nyújtott be, hogy a tisztviselő-
knek s egyéb alkalmazottaknak a folyó évre egy
összegeben, hadi drágasági pótlék adassék. A
pénzügyi bizottság s az állandó választmány ja-
vaslatát az előadó olvasta föl részletesebben, a
bizottságok megállapodásához képest *Koller* San-
dor udv. tanácsos tért ki arra. A bizottsági javas-
lat az volt, hogy a rangosztályba nem sorozott
állandó alkalmazottak (rendőrök, tűzoltók stb.) egész
évre, 160 koronát, a nem állandó alkalmazottak
július 1-től kezdődően havonként 15 koronát, ha

nőse, vagy családosa, 8 K-t, ha nőtlene, 5 K-t kapjanak. A tisztviselő pedig a XI. fiz. osztályban 200 K, az utolsó fizetési osztályonként 50 K-val többet, a VII. fiz. osztályban 400 K-t. Az egész évi összeget egy összegben kapják, a hadbavonultak családtagjai azonban ne kapjanak, mert ezek kapják a várostól az egész fizetést, a családfő viszont, a ki a legnagyobb fogyasztó volt, hiányzik, tehát előnyösebben használhatják föl a fizetést. Földözékül a tűzérbarokok le nem kötött jóvedelmét jelölték ki. A kórházi tisztviselők s az üzemi alkalmazottak is ugyanezen elvek szerint kapnak drágasági pótlékokat. Az egész szükséglet 15.000 korona. A pótlékokat azonnal, az egész évre egy összegben kapják.

Csomasz Béla dr. indítványozta, hogy a hadbavonultaknak is adjanak drágasági pótlékokat, indítványát azonban, mivel ez a kérdés kellően előkészítve nem volt, s mert a hadbavonultak legnagyobb része nőtlén ember, több oldalról felhangzott ellenző felfogás után kénytelen volt visszavonni.

Boskovits Ignác, a díjnokok számára indítványozott drágasági pótlékokat.

A közgyűlés egyhangúan elfogadta a bizottságok javaslatát s Boskovits Ignác javaslatát is akké, hogy a tanács az érdemes, régebbi idő óta szolgáló díjnokok napidijait az eddigi maximumon felül emelheti drágasági pótlékképpen.

Weisz M. Ignác indítványozta, hogy a rendőrök s egyéb nyugdíj-jogosult alkalmazottak részére rendszeresítsen a város családi pótlékokat. A közgyűlés akként határozott, hogy mivel évről-évre visszatérő teherről van szó, az ügyet az őszi közgyűlésen, a költségvetéssel együtt fogja tárgyalni.

Kimondta a közgyűlés, hogy a szegényház gyógyszerkészletét további intézkedésig Incze Kálmán gyógyszerárából szerzi be.

Jóváhagyta a közgyűlés a jutasi uti katonai kórház építése ügyében kötött megegyezést s a vízvezeték kivezetéséhez szükséges 20.000 koronát utalványozta a kórházi pénztárból. Az átvételkor a város még 35.000 koronát fog a kincstárnak fizetni. Övéri Ferenc dr. indítványára a polgármesternek elismerését fejezte ki a közgyűlés ezen ügyben végzett sok eredményes munkájáért.

Elrendelte a közgyűlés a városi adóhivatal, pénztár és számvétség egy épületbe hozzászál össze akké, hogy a városház udvarán levő házmaster lakás — megfelelő új átépítés után — pénztári hivatalná, a jelenlegi pénztár pedig számvétség helyiségekké alakíttassék át. A nivó különbségét akként tüntetik el, hogy az adóhivatal helyiségeinek padlója fél méterrel fel lesz emelve (a szoba magasság azért 3-65 marad) a jelenlegi pénztári helyiség növénye pedig 40 cm.-mel le lesz szállítva. A megoldás igen praktikus lesz s a közönség — ha közsén lesz — nagyon meg lesz vele elégedve. A költség 5100 koronát tesz ki, a munkát Fabb Károlyra bízta a közgyűlés, a ki az eddigi átalakításokat is megelégedésre látta el.

Azután több kisebb jelentőségű ügyet intéztek el. A közgyűlés este 7 órakor ért véget.

Vármegyei Gazdasági Egyesület tevékenysége a múlt évben.

Ha visszatekintünk az elmúlt év bajaira, nehézségeire, önkéntelenül felmerül előttünk az a kérdés, vajon mik lehetnek annak okai, hogy a sok nehézség, sok akadály közepette, vármegyénk mezőgazdasági képe mégis normális volt. Midőn a birtokos, a cseléd, a munkás fegyverrel a kezében védte a hazát, az itthon maradtak sok fáradtsággal és küzdelemmel bár, beartatták, behordták, elcsépelelték a föld termését, elvetettek az őszi folyamán minden talpalatnyi földet ép úgy, mint béke időben.

Ennek a nagy munkának mindenesetre volt irányítója, ez az irányító a Vármegyei Gazdasági Egyesület volt, mert ezen gazdátársadalmi intézmény vezetői, köztük elsősorban az egyesület érdemes elnöke Hunkár Dénes főispán, a kitűnő gazda, állandóan a gazdátársadalom útjén tartották vizsgálódó kezeit s lankadhatatlan kitarással alkalmazták az orvosszereket a felismert bajok ellen ott, hol arra szükség volt.

Természetes, hogy a háborus viszonyok némileg megbénították a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület tevékenységét, hisz a szokásos kormány-segélyek teljesen megszűntek, de azért alig hagyott ki az Egyesület abból a programból valamit, a melyet célul kitűzött.

A vármegyei gazdasági egyesület népies előadások tartásával a múlt évben is hozzájárult a vármegye mezőgazdaságának és állattenyésztésének felvirágoztatásához, összesen 19 községben rendezett népies gazdasági előadásokat, az előadások tárgyai állattenyésztés, állategészségügy, mezőgazdasági növénytermelés, talajmívelés, műtrágyázás stb. voltak. Az érdeklődés ezen előadások iránt mindig megfelelő és elég eredményes volt, a mennyiben azokat 1800 kiscgazda és földmívelő látogatta meg.

Zirczen, a zirczi gazdakör támogatásával január és február hónapban sorozatos gazdasági tanfolyamot rendezett és dícséretre legyen mondvá a zirczi gazdakörnek, hogy nemcsak nagy érdeklődést mutattak a tanfolyam iránt, de ott sokat is tanultak és az itt tanultakat érvényesítették a gazdaságukban.

Sajnos, a múlt évben az egyesület által tervbe vett szarvasmarha- és lódiázások elmaradtak, mert a külátasba helyezett államsegélyt a földmívelésügyi miniszter nem folyósította. Somlóvásárhelyen azonban az egyesület a devecservidéki gazdakörrel karöltve a múlt év május havában megtartotta a szarvasmarha tenyészállatdíjazást és pedig azon állam és törvényhatósági segélyből, melyet még 1913. évben szánt a devecservidéki gazdakörrel tervbe vett állatdíjazásra, de akkor a tervezett állatdíjazások elmaradtak a szá- és körömfajás miatt.

Sikerült tenyészbika vásárt rendezett az egyesület február hó végén Veszprémben, hova felhajtott 43 drb simmenthali bika, ezekből 28 drb lett eladva 750 koronás átlag árban.

Veszprémben 6 hónapon át lópatkoló tanfolyamot szervezett az egyesület a földmívelésügyi kormány anyagi támogatásával s a június hó 28-án tartott elméleti és gyakorlati vizsgán 20 falusi kovács segéd vizsgázott le kitűnő sikerrel. Az egyesület mint minden esztendőben, számos baromfit osztaltott ki a kiscgazdák között.

Apaállat gondozók jutalmazására az egyesület járasonként 100 koronát, összesen 500 koronát adományozott.

A pápai tavaszi lóversenyen a gazdasági egyesület 300 korona díjat osztott ki a kiscgazdák nyertes ló tulajdonosainak jutalmazására.

A gazdasági tanulmányi kirándulás a kiscgazdák részére a háboru miatt elmaradt, de sikeres tanulmányi kirándulást rendezett az egyesület a kiscbéri tejlenőrdöket képző iskola tanulói részére gróf Esterházy Pál bakonyzentlászói gazdaságában, hol sok hasznos tanulságot szereztek a hallgatók a kitűnően szervezett tejlenőrdözi körzetben.

A több termelés érdekében gyakorlatilag is közreműködött az egyesület, 4 községben rendezett műtrágyázási kísérletet és több mint 70 waggon műtrágyát közvetített a kiscgazdáknak s ez bizonyítja legjobban, hogy az egyesület meggyőzte már a kiscgazdákat a műtrágyák terméskösző hatásáról.

Az egyesület vetőmagnemesítő kísérletei, a melyet 1913. év őszén kezdett, mindentől nagyon jól beváltak s 2 uradalom adott is már 2—2 kiscgazdának kísérletezés céljára nemesített buza-vetőmagot.

A múlt évben az egyesület szőlő műtrágyázási kísérletet végzett Kenesén és Balatonalmádban, az okszéri műtrágyázási kísérlettel bebizonyította, hogy a műtrágya nemcsak a gabonafélék termését fokozza, hanem kitűnő hatással van a szőlő fejlődésére és termésének fokozására.

Az egyesület kezelésében levő szénkéneg-raktárból 61.000 kilogramm szénkéneget használtak fel a kiscgazdák.

A múlt évben sem hanyagolta el az egyesület a gazdasági háziipar terjesztését, 3 községben berendezett 8—8 hetes kosárkötő tanfolyamot, hol 146 egyén lett kiképezve a kosárfonás mester-ségében.

Két új gazdakört, egy községben hitelszövetkezetet, két községben fogyasztási szövetkezetet szervezett a múlt évben az egyesület, de a szövetkezeti intézmények közül a legszebb eredményt ért el a Gazdák Biztosító Szövetkezte fejlesztésében, amennyiben alig van már a megyében község, hol a szövetkezeti biztosítás szervezete ne volna.

Az egyesület képviseltette magát a múlt évben a Gazdaságvetés temesvári nagygyűlésen, az Omge közgyűlésen, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségé választmányi ülésén, a bakonybéli és a veszprémi népházak felavatásán és számos más gazdaköri és szövetkezeti értekezleten.

Sajnos, a szerencsétlen világháboru, majd az egyesület ügyvezető titkáranak katonai szolgálata való behívása megakadályozta az egyesületet abban, hogy a tervbe vett munkaprogramot teljesen megvalósítsa, de azért a háborus időkben is kivette részét a munkából, mert sohasem keresték fel a tanácsadásban annyian az egyesületet a kiscgazdák a háborusüzlet ügyes-bajos dolgaikban, mint az elmúlt esztendőben.

Ha győzelmes csapataink dicsőségesen befejezik a nagy háborút, úgy a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület majd fokozottabb erővel folytatja áldásos működését és nagy szerepet fog játszani abban az óriási gazdasági fellendülésben, a mely a háboru befejezésekor a békekötés után fog bekövetkezni.

H I R E K.

A király születésnapja. Ő felsége a király most, augusztus 18-án üli meg születésének 85-ik évfordulóját. Az ős uralkodó születésnapja ünnep az egész nemzet számára máskor is, különösen az pedig a mai, amikor minden szem feléje csüng és a népek milliói könyörögnek, hogy áldásos életét a mindenható még nagyon soká tartsa fenn számunkra. A mai évfordulót ha lehet még az eddiginél is impozánsabb módon üli meg az egész nemzet s részt vesz benne a katonaságon és más hivatalos tényezőkn kívül az ország egész lakossága. Veszprémben a király születése napján a dom templomban a nagymiséen maga báró Hornig Károly biboros püspök celebrál.

A trónörökspár Budapesten. Folyó hó 7-én Budapestre érkezett ő felsége a király megbízásából *Károly Ferenc József* kir. herceg trónörökös feleségével *Zita* hercegnővel. A fogadtatás az egész utvonalon a lehető leglelkesebb volt. A kir. hercegi párt Budapesten a legmelegebb ünnepelésben részesítették s az egész város ünnepi díszit öltött s amerre csak a trónörökspár keresztülkocsizott, mindenütt fellobogóztak házak és melegen tüntető lakosság sorfala között haladtak. A főhercegi pár Budapesten tartózkodása alatt megtekintette az összes kórházakat és más háborus intézményeket s meglátogatta *Csernoch* János hercegprímást is Esztergomban, ahonnan ismét Budapestre tértek vissza. A trónörökspár látogatása körülbelül egy hétre van tervezve.

Kültetés. Ő felsége a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján adományozta *Pillitz* Antal dr. őrnagy-hadbírónak a Szurmay csoportnál az ellenségkel szemben kitűnő szolgálatuk elismerésül elrendelte, hogy a legfelső dícső elismerés az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül *Möszl* Miklós 31. honvéd gyalogezredbeli századosnak, *Dóra* Szergeusz 7. honvéd tűzerezredbeli, *Nagy* Imre 7. honvédtábori ágyusezredbeli tart. hadnagyoknak tudtul adassék.

Házasság. *Udvarhelyi* Ubol dr. kir. törvényszéki albiró július 7-én tartotta esküvőjét *Badn* Idával a lengyeltóti-i róm. kath. templomban.

A király elé járuló küldöttség tagjai nézve *Hunkár* Dénes főispán a vármegye alispánjával abban állapodott meg, hogy rendkívüli közgyűlés összehívása nélkül kijelöljék a küldöttség tagjait. E szerint a küldöttségben *Hunkár* Dénes főispán vezetésével dr. *Szász* Károly képviselőházi alelnök, dr. *Rédey* Gyula nagypreposit és *Reé* Jenő törv. hat. bizottsági tagok vesznek részt.

Halálozás. *Kovács* Gyula m. kir. számtanácsos, a veszprémi m. kir. pü. ig. mellé rendelt számvétség főnöke 49 éves korában hosszas betegség után folyó hó 10-én meghalt Veszprémben.

Két hős testvér temetése. *Fiáth* László báró, a 7. huszárezred századosa és testvére. *Fiáth* Béla báró, a 10. huszárezred századosa az északi harctéren hősi halált haltak és ott temették el őket ideiglenes sirba. A család azonban exhumál-

haza hozatta, hogy hazai földben, az ősi akai családi sirboltban pihenhesse őrkölő alkut. A megható temetés vasárnap folyt le Akán és a temetési szertartást Dódek Jenő pápai káplán vezette a környékbeli papság segítségével. A gázszertartáson a család tagjain és az akai és környékbeli falvak lakosságán kívül megjelent a katonaság is Bartha Imre ezredes és Kenessey István alezredes vezetésével, és nagyszámú előkelő közönség.

— **Erdőőri és vadőri szakvizsgákat** f. évi október 18-án tartják meg Szombathelyen. A vizsgáznai óhajtok szeptember 30-ig folyamodhatnak az illetékes kir. erdőfelügyelőségek útján.

— **Varsó elcsúszott híre a lövészárkokban.** A harctérről kaptuk a következő levelet: Egyik újságon a lövészárkokban akadt dolgom. Néma csend és a megszokott kép. A bakák agyarán a buta fejtő pipa. Oly jól esik itt a füstbe bele bálmulni: és otthon, a békés otthon képe bontakozik ki belőle. Huszár vagy más fegyvernem-beli a fegyveréhez simul szerelmesen. Ez itt a szerető, a leleség, a kiserőtárs s minden. Egyzserre csak mi hát ez mi! Baloldalt hangos szokatlan ritmusú ordítás. A hangzavarból mely egyre közelebb lassan bontakozik egy éljen, egy hurra. zsvivó hoch bravó és egyéb tetszést kifejező kiáltás. Már az ide határos század is ordít, aztán a tizedik, tőlem a kilencedik, a nyolcadik! Mi a! A szomszéd Varsó elcsúszott ordítok én is és sugom a szomszédomnak, ordít az is. És mint a futótűz terjed a hír fut rohan és diadal kiáltásra csábít mindenkit aki az árkoknak a tengertől Bukovina határáig terjedő árkoknak sok ezer lakóját. Aztán mint otthon szokások örömidőkben: szüretkor, esküvő idején, vagy karácsonyestjén, egyik is, másik is elcsúsz a vegyveret, követi a többi: már 10, 100, még többen elcsúszottak. A szemben fekvő muszka nem tudja mire vélni az ügyet. Meglepéstől fél; kapkod. Elő a gépfegyverrel, és már berreg. Mi csak nevetjük. Szegény muszka nem csinálhatod már vissza a dolgot. És a mi árkaink kigyóvonalától mintha a földalatt nyugvó hősök ajka is megszólalna s áll az ének az ég felé. Magyar nóta, német dal, meg a horvát és egyéb ének. A levegő bele rezeg. Itt-ott feldobnak egy papkát tyuhaj! Varsó elcsúszott! Miénk az igazság! Miénk a diadalmos győzelem! És a szegény muszka a parázs tüzelés után elhaltatja fegyvereit, csak ámul, bámul, ugyan mi történhetett, hogy ily vigan vannak ellenségeknél. Vajon megtudja-e rövidesen. (K. O.)

— **A Balaton a katonákért.** A Balaton tizenegy fűrdőjében tartózkodnak katonák, a kik a háborúban szerzett sebesüléseket, vagy bajukat itt kívánják letenni. Hogy a fűrdőtelepeken gyógyuló fűrdő harcosok legkülönbözőbb szükségleteiről társadalmi uton gondoskodni lehessen, a Vöröskereszt Egyet központi igazgatósága felügyelete mellett már korábban megalakult Balatonfűrdő központi bizottság, mely széleskörű tevékenységet indított meg a beteg katonák érdekében. A bizottság saját költségén berendezte a tihanyi és badacsonyi üdülőtelepeket nagyobb mennyiségű fűtőberendezéssel és különféle felszereléssel támogatva a legnagyobb hévízi üdülőtelepet. Ugyanitt tilti fűrdő szándékozik berendezni és Balatonfűrdő környékén, szivbeteg katonák részére. Hogy a nagy szükségletű gondoskodni lehessen, a bizottság jótekonyságú művészeti feladatokat rendez a Balaton nagyobb fűrdőiben. És pedig augusztus 19-én Balatonalmádiban, augusztus hó 20-án Balatonfűrdőben, augusztus 21-én Siófokon és augusztus 22-én Keszthelyen. Az estélyre előkelő művészek közreműködését biztosították. Fellépnek: Kinsky grófné Pálmay Ilka, Rozsa S. Lajos az operaház tagja, Benkő Miksa zongoraművész, Benkő Alice hegedűművész, Kurucz János zeneszerző, Forgách Béla gróf, dr. Lányi Viktor stb.

— **Szenzációs mozifilm!** 19-én és 20-án a színházteremben lesz előadva: „Egy rezervista álma”. A plakáton szakács katoná kőnyököl a szuronyos fegyverre és körülötte hó mindenfelé. A moziban azután elhelyezkedik a kíváncsi néző személyesen és a fehér vásznon, fegyverropogás, gépfegyverkattogás, ágyudörgés félelmesen nagy-szerű zenekísérete mellett végigzajlik a rettenetes igazi a hamisítatlan háború. Csodálatos dolog! Nagy István kovcsmester álma az egész családja körében. De mintha mi is álomba varázsolnának és megbűvó tekintetünk mellett minden idegünkkel a háború fenséges, izgalmas és véres pillanatait éljük végig. Nagy István rezervista álmodik. Ott

van a harctéren, s a publikum az igazi harcteret látja. A kárpáti szűz havak, melyek a katonák bakancsa, ágyúk kereké, lovak patája, hősök hullája tesz megrázóan változatossá. Elvonul előttünk a nehéz üteg lánc, a lövészárkok élete, a járókelők kalandos sorsa. A sok izgalmas roham, szenzációs hűséggel hat. Mintha köztük volnánk vágató hősöknek, hisz szüntelen kattogást, robbanást idéz fülünkbe a zenekari virtuozitás, melyre megdöbbentően felel a kép, amikor bámulatos közelségben látjuk felbukni a lovasokat, a gyalogosokat halálraváltan. Irtozásban hat ez a kép, felrzza a lelkeket, megremegetti a szíveket, és szikrázóttá villogtatja lebilincselte tekintetünket. Amit a film produkál, az maga az igazi hamisítatlan háború. Beszélni nem lehet róla többet. Ezt látni kell! A darab kedves, kerek mese keretében adja ezt a fenséges látványt. Kezdeté csütörtökön 7 és 9 órakor. Pénteken, 20-án délután 5, 7 és 9-kor.

— **Fémrekviráló központ.** A kormány tudvalevőleg a szeszfordék értékes réz és egyéb fém alkatrészeinek, valamint a pálinkafőző kisüzemeknek a hadsereg céljaira történő rekquirálását rendelte el. A honvédelmi miniszter Székesfehérvár városát jelölte ki annak a fémátvételi körletnek központjává, amelybe Baranya, Somogy, Tolna, Veszprém, és Fejérmegyék, valamint Pécs és Székesfehérvár szabad királyi városok tartoznak.

— **Katonáink Lublinban.** A veszprémi 31. gy. ezred, amely a háború minden számottevő ütközetében hősiessé küzdött, kereszttől vonult Lublinon. Katonáink számos lublini képek levelező lapot küldöttek hozzátartozóiknak s ismerőseiknek. Ennyi lublini levelet aligha kézbesített még valaha a magyar posta.

— **A kárpáti falvak.** Az orosz áradat, mely az egész országot elnyeléstől fenyegette, megtört a Kárpátok bércein s hősieinknek sziklánál is keményebb ellentállásán, egy vészies hullám azonban átsapott az északi részre. Négy vármegye: Sáros, Zemplén, Ung és Máramaros sanyalotta meg az ellenség dúlását; a négy megyében számos község pusztult el; a sok községnek ezer lakója vált hajléktalanná a megmenetett hazában.

A kormány és a helyi hatóságok siettek enyhíteni a pillanatnyi szükségemet, de a társadalom is megérezte, hogy az első segélynyújtáson túlterjedő feladat teljesítése órá vár. Ez a feladat nem merül ki a nélkülözés csökkentésében s még a szétrombolt tüzérek újra való felépítésében sem; ez a adat csak abban teljes, hogy az elpusztult vidék poraiból megelémedő főnikszként megszépülve és megerősödve keljen új életre és hogy rá nézve és az egész országra nézve is áldásra forduljon a sorscsapás. Csinos, egészséges, modern lakóházak, tiszta és rendes utcák, iskolával és kidedővóval, kórházzal és egyéb hasznos intézménnyel berendezett községek épüljenek a romokom és legyenek a magyar művelődés erősségei a béke várai.

Erre a nagyszabású, hazafias célra országos bizottság alakult meg Khuen Hédervár Károly gróf elnökletével. Szép sikertü hirlapi gyűjtés is folyik. A nagymagyar városok egymással vetekedve ajánljának egy-egy rombadólt kárpáti falu újjáépítésére. De szükséges, hogy az egész társadalom magává tegye a nemes ügyet, mindenki részt vegyen az üdvös mozgalomban, mindenki hozzá járuljon egy téglával, vagy bár egy szögecskével a feldult északmagyarországi községeknek a régi állapotnál sokkal szebben való helyreállításához.

Ez nemcsak feladat, nemcsak cél, nemcsak szükség, hanem egyenesen kötelesség is. Nem jogi, hanem erkölcsi kötelesség, de így annál magasabb rendű. — Hiszen gyönyörűen kerekedett egészét alkotó édes hazánk szent testének épségén őrködni, sebeit szerető gondnal beheggeszteni: legelső parancsolata a hazafiságnak. Aki pedig a parancs komoly fenségét megérti, az az engedelmesség alól nem keres kibúvót abban, hogy mostanság sok jótekonny ügy táplálkozik hazafias áldozatkészségünkkel. A hazáért áldozatot hozni: jutalom s legboldogabb, aki életét áldozhatja föl. De azért is kötelessége mindenkinek részt venni a kárpát-sebek gyógyításában, mert az egész hazának, édes mindnyájunknak volt szánya az a csapás, amely azokat ejtette, és hogy ezzel is kifejezésre jusszon a hazai föld minden darabjának s az egészséges nemzet-telt minden ízének elválaszthatatlan egymáshoz tartozása.

Ne maradjon tehát hátul senki hazafias kötelességének teljesítésében, amelynek már eddig-ele is igen szép példáit láthatjuk.

Hogy mennyi mód és cím van arra, hogy egy ilyen valóban nemes cél érdekében akciót kezdhessünk, példa rá a Tolnamegyei Takarékos Hitelbank fölvívása, amelyet a dunántúli pénztézetekhez intéz, s arra hívja föl őket, hogy egy elpusztult községet, templommal, iskolával és kórházzal együtt ők építenek föl, s az intézél az iskola építés költségeit 3000 korona adományával vállalja. — Hisszük, hogy a példa sok követőre talál.

— **Jó írásu fiatalember esti órákban, valamint vasárnap délután könyvelést vállalna. Cím a kiadóhivatalban.**

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyvszerkeztető és víznyomásmű borsajtóira, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépére, felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által felállított és készített Kossuth és hegyalja borsajtók, melyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszekeret. ennél fogva a must sehol sem érintkezik vassrészekkel hanem csak fával, ami a must színt, ízét zamatját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902 évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. nagyváradi, az 1907. évi pécsi országos kiállításán, az 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállításán, a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s díszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét, kíváncsra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Eladó vendéglő.** Veszprémben jó forgalmu vendéglő nyári kerthelyiségekkel bérbeadó vagy szabadkézből eladó.

— **Földszintes utcai helyiség azonnal kiadó. Lakásnak vagy irodának igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást Politzer Miksa ur szíveségből ad.**

— **Széna őszi kaszálás körülbélül** egy kocsira való olcsón eladó. Felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

— **Tanuló felvétetik teljes ellátással Szemerey I. fűszer és csemege üzletében Veszprém. Telefon 148.**

Anyakönyvi kimutatás.

1915. évi augusztus 7-től 1915. évi augusztus 14-ig.

Születés: Bakos Mihály megyei hivatalszolgá és neje Dekovics Mária leánya Róza Margit róm. kath. — Sándor Elek vonatfékező és Sall Jolán Margit fia István ág. h. ev.

Halálozás: (özü.) Udvardy Lajosné (szül.) Emmerling Anna magánzó róm. kath. 59 éves. — Hoffman Sándor róm. kath. 3 hónapos. — Kovács Dávid napszámos ref. 56 éves. — Schvarcz Adolfné (szül.) Krausz Berta szabó iparos neje izr. 32 éves. — Poór Gáborné (szül.) Takács Mária földmives neje ref. 39 éves. — Kovács Gyula pénzügyi számtanácsos róm. kath. 48 éves. — Glück Terézia róm. kath. 3 hónapos. — (özü.) Keresztes Istvánné (szül.) Schmidt Zsuzsanna szegényházi tag ág. h. ev. 68 éves.

Házasság: Az elmúlt héten nem kötöttek.

Könyvnyomdai
vállaló **könyvkö-**
tészetű munkákat
legszébben, leggyorsabbban, legolcsóbban készíti **FODOR FERENC**
villanyerőre berendezett könyvnyomdája és könyvkötészet **VESZPRÉM.**
TELEFON: 54. szám.

Steckenpferd lilimontejszappan

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógyárakban drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 1 koronáért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézpolásra Bergmann „Manera” lilimontejje, mely tubusokban 80 fillérért mindenütt kapható.

Busul Nikita, hogy nem válogathat képes levelezőlapokból, amelyek most érkeztek a Fodor-téle könyv- és papírkereskedésbe, Szabadságtér 3. szám.

„Egyszerűen bevált a harctéren küzdőknek és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, közevény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. csapócsop.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K — 80, 140, 2—.
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I. Elnöktér, 8. Napenkénti szétküldés.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

veszprémi főigazgató

elfogad tűz-, jég-, betörési-, baleset-, szavatossági, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégibb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadság-utca 3. szám földszint.

Képviseli: Suly László.

Az idén nem szabad tarlót hagyni!

Ujdonság!

Most elvetve, 3 hónap alatt 7 font nehéz repat. nevet. Fagyálló, tehát még augusztusban is lehet vetni.

ÓRIASI ÓRIASI
TAKARMÁNYRÉPAMAG

tarlóföldre való vetésre 1/2 kg. 5 Márka, 1 kg. 9 M. Hektáronként 1 kg. szükséges.

Szállítja:

Landwirtschaftlicher Sachverständiger

Adolf Theiss, Jugenheim

— (Bergstrasse) bei Darmstadt. —

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkövek, sikszitával együtt szerelve a járat nagysága szerint

finom lisztet készít óránként 20—140 kilót
darát óránként 100—800 „

Tökéletes kézidaráló, svéd marokrakó és kévekötő aratógépek.

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3. sz.

Ajánljuk világhírű és kiváló magánjáró és vontatású gőz- és benzin eséplőgépeinket.

Magánjáró

**kötő- és fűrészelő-gépeket,
közép és magasnyomású nyersolaj motorokat,
SZALMAPRÉSEKET.**

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és tanműhellyel összekötve.

Műszaki tanintézet az összes

elektrotechnika és gépépítészeti

részére mindazoknak, kik magukat elektrotechnikuskoknak (gyári hivatalnok, stb.) elméletileg és gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképezni akarják.

Felvételi életkor: 14 évtől 20 évig.

Előképzettség: 4 középiskola, vagy polgáriiskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az igazgatóság: **Pozsony**, Széchenyi-utca kívánatra prospektust, sorrendet stb. küld és felvilágosítással szívesen szolgál.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mull!

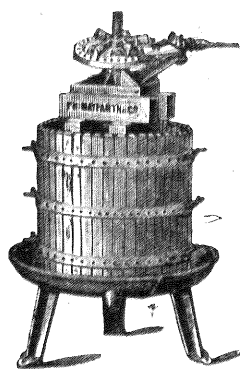
Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

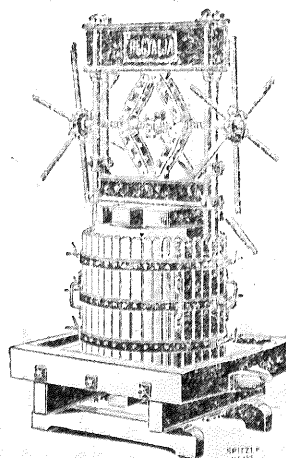

Árjegyzék ingyen. 670.

Képviselők kerestek.

Akinek szép kocsit vagy hintót kell, főleg, hogy a fővárosba vigye, vagy külföldi gyárosoknak, adja pénzét, mert Varjas Lajos bogár- és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hosszú-utca (nagy hid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telephelyén olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsiakat, könnyű homokfutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kitágos talanul készítenek minden a bogár- és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonos dúz rakatában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikertől a legfinnyesebb ur hintóig. Emellett javításokat is jó áron és eszközök. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

1902-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: I-ső díj, aranyérem.

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításán az 1914. évi budapesti nemzetközi borsászati kiállításán aranyérem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára Miskolcon.

1902-ik borászati kiállítás, Eger: I díszoklevél és aranyérem.

BORSAJTÓK.

Legjobb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélsorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű, viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez. — Sajtóink főelőnye: A must seholsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköl egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók!

Legjobb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek

1906. Nagybányai I-ső díj, díszoklevél.

1915—1916. tanévre

az összes veszprémi tanintézetekben elrendelt

legújabb kiadásu

ódon tankönyvek

jó erős kötésben

a bolti ár feléért

azaz fele árban, nagy választékban kaphatók!

Uj tankönyvek

korlátlan mennyiségben raktáron vannak

FODOR FERENC

könyv-, papir- és írószerkereskedésében

Veszprém, Szabadság-tér 3.

BENZOLINE

A
BENZINT TELJESEN PÓTOLJA

MOTORTULAJDONOSOK!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy **nem szükséges többé:**

- 1) benzinnel vagy aetherrel való befecskendezés,
- 2) nem szükséges a gyújtófej melegítése,
- 3) nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani, **hanem :**

BENZOLINE

minden motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas.

BENZOLINE

használatánál a motor könnyen indul.

BENZOLINE

használatban rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bebizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben: 1) Climax, 2) Lux, 3) Langen & Wolf, 4) Osers & Bauer, 5) Daimler, 6) Polke, 7) Warchalevsky, 8) Benz, 9) Pohl, 10) Mayer.

Oly egyéneknek, kik magukat hatósági bizonyítvánnyal, mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Bécsbe való utazás költségeit megtérítem.

A BENZOLINE ára egész waggonvételnél		110.— korona
" " fél		115.— "
kisebb vételnél		125.— "

ből vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvételes rendeléseket nem eszközölök.

M. ELFER, Wien, I., Krugerstrasse 3.